

RAADSMEMO

Aan

De gemeenteraad van Vlaardingen

Portefeuillehouder

B.T. Bickers

Onderwerp

Raadsmemo Duurzaamheid Sportaccommodaties 2018

Datum

12 maart 2019

Registratienummer

1707320

Aantal bijlagen

- 1 -

Geachte leden van de raad,

Vlaardingen wil een duurzame stad zijn: schoon, groen en gezond. In het raadsprogramma is benoemd dat duurzaamheid een integraal facet is binnen al het beleid vanwege de verantwoordelijkheid die wij hebben voor de na ons komende generaties. In het programma duurzaamheid staan verschillende doelstellingen, waaronder het verduurzamen van schoolgebouwen en sport- en welzijnsgebouwen.

Het Fonds Schiedam-Vlaardingen heeft het initiatief genomen om jaarlijks vanaf 2015 de duurzaamheidsscans voor de sportverenigingen, welke gebruik maken van accommodaties, te financieren. Daarnaast kunnen de verenigingen een financiële bijdrage aanvragen bij het Fonds SV voor de investeringslasten voor duurzaamheidsmaatregelen.

Tevens kunnen de verenigingen die gebruik willen maken van duurzaamheidsmaatregelen een aanvraag indienen voor subsidies bij de Rijksoverheid. De gemeente heeft gekozen om de verenigingen in deze moeilijke materie te ontzorgen. In juli 2016 is daarom een projectleider aangesteld voor de ondersteuning van de sportverenigingen.

In 2018 is verder gewerkt aan het verduurzamen van sportaccommodaties. De projectleider heeft samen met diverse verenigingen de subsidieaanvragen voorbereid. In de eerste week van 2018 zijn de aanvragen bij het Ministerie van Economische Zaken ingediend. Het betreft twee subsidies, namelijk:

- Een subsidie ten behoeve van investeringen in een maatregelenlijst zoals zonnepanelen, isolatie, LED trainingsverlichting, etc. (SDE+ aanvraag);
- Subsidie in de exploitatie. De sportverenigingen zijn grootgebruiker en daarom is er nauwelijks een financieel voordeel voor de sportverenigingen aanwezig. Als grootgebruiker hebben zij een lager tarief. Dat houdt ook in dat zij, als zij stroom terugleveren, een lagere opbrengst ontvangen. Een businesscase is dan binnen de afschrijvingstermijn van de investering niet mogelijk. Om die reden heeft het Ministerie van Economische Zaken een subsidie in de exploitatie van de energielasten bij de sportverenigingen mogelijk gemaakt.

In *Bijlage 1* (registratienummer 1707322) zijn alle duurzaamheidsacties in 2018 per sportvereniging te vinden.

In *Afbeelding 1*. Is een overzicht te vinden met de huidige stand van zaken van duurzaamheidsacties per vereniging. **Lichtgroen** betekent dat de vereniging actie betreft dit onderwerp heeft ondernomen in 2016, **Donkergroen** in 2017, **Donkerder groen** in 2018 en **wit** betekent dat door de vereniging (nog) geen aandacht aan dit onderwerp is besteed.

Overzicht eindverslag duurzame sportverenigingen Vlaardingen 2016, 2017 en 2018.

	Energiescan	SDE+ aanvraag	Zonnepanelen	EDS-Aanvraag	Verlichting	Ketel vervangen	Klimaat beheersing	Duurzaamheids plan
VFC								
CWO								
JBC								
VLTC								
Victoria								
Pollux								
Sc Twist								
Zwaluwen								
DVO'32								
Deltasport								
De Kulk								
Natsec								
PVV De Kulk								

	2016
	2017
	2018

Afbeelding 1. Overzicht eindverslag duurzaamheidsacties Sportverenigingen Vlaardingen 2016, 2017 en 2018.

Samenvatting

De sportverenigingen hebben tot en met 2018 verschillende duurzaamheidsinitiatieven ondernomen. De komende jaren gaan de sportverenigingen aan de slag met op maat gemaakte duurzaamheidsplannen. Dat kan lopen van zonnepanelen tot het gescheiden inzamelen van afval.

De begeleiding van de sportverenigingen met verduurzaming heeft tot en met 2018 het volgende opgeleverd (inclusief de maatregelen die op korte termijn nog worden uitgevoerd):

- 983 zonnepanelen
- Circa 350 lampen (binnen) en 55 lampen baan/veldverlichting
- 350.000 kWh besparing per jaar
- 8.000 m³ gas per jaar
- 242 ton CO₂-reductie per jaar (gelijk aan uitstoot van circa 60 huishoudens)

De verenigingen hebben gaande het traject ook nog diverse kleinere maatregelen doorgevoerd, waardoor de werkelijke besparing en CO₂-reductie nog hoger liggen. In 2018 zijn vooral ook voorbereidende stappen gezet om de verenigingen richting gasloos en energieneutraal te krijgen: dit vertaalt zich nog niet in directe besparingen, omdat veel van de maatregelen alleen op het eerstvolgende natuurlijke moment uitgevoerd kunnen worden (bijvoorbeeld een verbouwing of een vervanging).

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

de secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

de burgemeester,
mr. A.M.M. Jetten MSc.

Eindverslag duurzame sportverenigingen Vlaardingen januari 2018

Stimular voerde in 2014 t/m 2016 energiescans uit bij sportverenigingen in Vlaardingen (gefinancierd door Fonds Schiedam Vlaardingen e.o). In 2016 en in 2017 werd aanvullend ook ondersteuning (gefinancierd door de gemeente Vlaardingen) geboden bij het opstellen van duurzaamheidsplannen, het voorbereiden van uitvoeringen van maatregelen (meedenken over knelpunten, doorrekenen businesscases, offertes opvragen en beoordelen) en het aanvragen van subsidies. Bij alle grootschalige investeringen (vooral zonnepanelen) heeft Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. een financiële bijdrage geleverd. Onderstaand een verslag per vereniging:

VFC

- Duurzaamheidsplan gereed met diverse acties, diverse quick-wins uitgevoerd
- In 2016 is SDE+ aangevraagd. Vanwege onzekerheid over toestemming voor plaatsing van zonnepanelen op het dak, kon in 2016 nog geen volgende stap worden gezet.
- In 2017 is de toestemming rond gekomen en heeft Stimular de EDS-aanvraag op 2 januari 2018 ingediend voor zonnepanelen (336 stuks) en led-verlichting op veld 1 en 2.

CWO

- Duurzaamheidsplan gereed met diverse acties, diverse quick-wins uitgevoerd
- In 2016 SDE+ aangevraagd, op 2 januari 2017 EDS-subsidie. 140 zonnepanelen zijn in voorjaar 2017 geplaatst. Daarnaast ook binnenverlichting vervangen door led (142 buizen).
- Klimaatbeheersing in gebouw blijft een knelpunt.

JBC (Jeu des boules)

- Duurzaamheidsplan gereed met diverse acties, diverse quick-wins uitgevoerd
- Stimular heeft januari 2017 EDS-aanvraag gedaan voor zonnepanelen (84 stuks) en vervangen loopverlichting in boule-o-drome (24 buizen). Dit is voorjaar 2017 gerealiseerd.
- Op 2 januari 2018 heeft Stimular een volgende EDS-aanvraag gedaan, nu voor de basisverlichting in de boudrome (40 led-armaturen).
- De volgende stap is verduurzaming van de verwarming (richting gasloos), Stimular heeft hierover meegedacht. Verdere actie in 2018 nodig.

VLTC

- Duurzaamheidsplan gereed met diverse acties.
- VLTC heeft al in 2016 veel maatregelen uitgevoerd (o.a 144 zonnepanelen en vervangen binnenverlichting) o.a met EDS-subsidie.
- Stimular heeft op 2 januari 2018 een EDS-aanvraag gedaan voor vervangen van baanverlichting.
- De volgende stap is verduurzaming van de verwarming (richting gasloos), Stimular heeft hierover meegedacht. Verdere actie in 2018 nodig.

Victoria

- Duurzaamheidsplan gereed met diverse acties, diverse quick-wins uitgevoerd
- In 2017 EDS-aanvraag gedaan voor vervangen binnenverlichting en plaatsen van bewegingsmelders. Dit is medio 2017 uitgevoerd.
- Geen budget voor overige grote maatregelen. Wel in contact gebracht met Vlaardings Energie Collectief, om dak beschikbaar te stellen voor zonnepanelen.

Pollux

- In 2017 SDE+ aangevraagd voor zonnepanelen op dak (bestaand en aanbouw). Vanwege vertraging in onderhandelingen tussen gemeente en Pollux over aanbouw, is besloten EDS-aanvraag uit te stellen tot januari 2019, in de hoop dat er dan voldoende zekerheid is.

SC Twist

- In 2017 SDE+ aangevraagd en op 2 januari 2018 EDS voor 74 zonnepanelen. Dit is onvoldoende voor opwekken eigen verbruik, overweging voor toekomst is om dak sporthal deels te benutten voor extra panelen voor Twist.

Zwaluwen

- In 2017 SDE+ aangevraagd en op 2 januari 2018 EDS voor 75 zonnepanelen. Dit is onvoldoende voor opwekken eigen verbruik, maar een keuze gebaseerd op huidige budget. Het is een eerste stap en Zwaluwen staat open voor toekomstige uitbreiding (met de verwachte toekomstige uitbreiding is ook al gelijk rekening mee gehouden in de huidige keuzes).
- Ketels en boilers zijn deels aan vervanging toe. Dit is een taak voor de gemeente die eigenaar is. Nadrukkelijk advies van Stimular is om niet te kiezen voor 1-op-1 vervanging door een nieuwe gasketel maar te kiezen voor een duurzame vorm van verwarmen (warmtepomp of pelletkachel). Nederland wil snel van het gas af dus nu investeren in nieuwe gasverbruikers is niet verstandig!

DVO'32

- Gaat pand grootschalige renoveren en maakt het gebouw dan direct energieneutraal. Oude kleedkamers worden gesloopt en vervangen door een stuk nieuwbouw. Nieuwbouw gaat volgens hoge isolatienormen, maar ook de bestaande kantine wordt stevig nageïsoleerd (dak en gevel). Gasvoorziening wordt afgesloten, warmteopwekking (water en ruimte) via 2 zonneboilers. Er komen 100 zonnepanelen, waarmee DVO'32 volledig in eigen verbruik kan voorzien.
- Stimular heeft ISDE-subsidie aangevraagd voor 2 zonneboilers, deze aanvraag is reeds goedgekeurd. Voor de zonnepanelen is in 2017 SDE+ subsidie aangevraagd. Voor isolatie en voor zonnepanelen is op 2 januari 2018 EDS aangevraagd.

Deltasport

- Energiescan uitgevoerd in 2016. Geen grote acties te verwachten vanuit deze vereniging. Knelpunt is dat gebouw van gemeente is en ze daarom voor bijna alle grotere maatregelen willen dat gemeente dit regelt (daarnaast hebben ze weinig financiële ruimte voor investeringen). Advies is om gesprek tussen gemeente en bestuur Deltasport/CION te organiseren. Enkele gespreksonderwerpen:
- VR-ketel zeker vervangen en liefst niet door een gasketel maar door warmtepomp
- Veldverlichting vervangen door led (taak gemeente?)
- Zonnepanelen plaatsen (misschien via Vlaardings Energie Collectief?)

Samenvatting

Enkele verenigingen hebben in 2015 t/m 2017 al concrete (grotere) maatregelen uitgevoerd. Dit heeft al tot de volgende resultaten geleid:

- 368 zonnepanelen
- 265 lampen (binnen)
- 140.000 kWh besparing per jaar
- 73,5 ton CO₂-reductie per jaar (gelijk aan uitstoot van circa 18 huishoudens)

In 2017/ 2018 zijn diverse subsidies aangevraagd, uitvoering van maatregelen zal (uitgaand van toekenning van alle subsidies) in 2018 plaats vinden. Indien alles wordt gerealiseerd, zijn eind 2018 de volgende resultaten bereikt (inclusief bovenstaande resultaat uit 2015-2017):

- 953 zonnepanelen
- 305 lampen (binnen) en 43 lampen baan/veldverlichting
- 330.000 kWh besparing per jaar
- 7.500 m³ gas per jaar
- 187,5 ton CO₂-reductie per jaar (gelijk aan uitstoot van circa 43 huishoudens)

De verenigingen hebben gaande het traject ook nog diverse kleinere maatregelen doorgevoerd, waardoor de werkelijke besparing en CO₂-reductie nog hoger liggen. Pollux is vertraagd maar zal ook nog een aanzienlijke Co2-reductie gaan realiseren als de plannen doorgaan. Daarnaast liggen er bij diverse verenigingen weer nieuwe uitdagingen, voornamelijk rondom verduurzamen van verwarming. DVO'32 vormt hierin straks een mooi voorbeeld, dat andere verenigingen kan inspireren.